

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA WE WROCŁAWIU
50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 61-41/08/JM

Wrocław, 17 .10. 2008 r.

DECYZJA RWR 61/2008

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Janinie Stefanowskiej zam. w Legnicy, prowadzącej Przedszkole Niepubliczne „SŁONECZKO” ul.Plutona 13, 59-220 Legnica**

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po uprawdopodobnieniu stosowania przez tego przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, polegających na zamieszczaniu we wzorcach umownych pn.

1) „Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy” postanowienia:

- § 8 ust. 2 pkt 4 „*Dyrektor dokonuje skreślenia z listy dzieci na podstawie zaległości czesnego za 1 miesiąc (...)*”

2) Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną” postanowienia

- § 9 „*O zmianie wysokości czesnego Zleceniobiorca będzie informował z miesięcznym wyprzedzeniem w formie ogłoszenia umieszczonego na tablicy ogłoszeń dla rodziców*”

które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone,

i przyjęciu przez wymienionego przedsiębiorcę zobowiązania do zaniechania tych działań poprzez:

a) wykreślenie § 8 ust. 2 pkt 4 we wzorcu umownym pn. „**Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy**”

b)) wykreślenie § 9 we wzorcu umownym pn. **Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”, nakłada się obowiązek wykonania tego zobowiązania do dnia 28 listopada 2008 r.** poprzez wprowadzenie ww. zmian do obowiązujących wzorców umownych pn. „*Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy*” i *Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”* oraz poinformowania wszystkich Rodziców/Opiekunów korzystających z usług Przedszkola Niepublicznego „SŁONECZKO” w Legnicy o wprowadzonych zmianach (dotyczy

dotychczasowych klientów, z którymi umowa jest przedłużana bez podpisywania nowej umowy).

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 134 poz. 939)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **nakłada się** na Janinę Stefanowską zam. w Legnicy, prowadzącą Przedszkole Niepubliczne „SŁONECZKO” w Legnicy, **obowiązek złożenia sprawozdania** o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania **do dnia 31 grudnia 2008 r.**

UZASADNIENIE

W związku z działaniami Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów [zw. dalej także Prezesem Urzędu] związanymi z kontrolą wzorców umownych stosowanych przez przedszkola niepubliczne, wrocławska Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadziła czynności kontrolne dotyczące działalności m.in. przedsiębiorcy Janiny Stefanowskiej zam. w Legnicy, prowadzącej Przedszkole Niepubliczne „SŁONECZKO” w Legnicy. Prezes Urzędu w toku postępowania wyjaśniającego wstępnie ustalił, iż działalność przedsiębiorcy może odbywać się z naruszeniem przepisów prawa uzasadniającym wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec powyższego - Postanowieniem nr 150/2008 z dnia 12 maja 2008 r. - Prezes Urzędu, wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez wymienionego przedsiębiorcę, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której stanowi art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) [zw. dalej także ustawą *o ochronie (...)*] polegającej na zamieszczeniu we wzorcach umownych pn.

1) „Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy” postanowienia:

- § 8 ust. 2 pkt 4 „Dyrektor dokonuje skreślenia z listy dzieci na podstawie zaległości czesnego za 1 miesiąc (...)”,

2) Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną” postanowienia

- § 9 „O zmianie wysokości czesnego Zleceniobiorca będzie informował z miesięcznym wyprzedzeniem w formie ogłoszenia umieszczonego na tablicy ogłoszeń dla rodziców”,

które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Ponadto — zgodnie z punktem 2. Postanowienia nr 150/2008 — Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów następujące materiały zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym sygn. RWR 403-2/08/ZR:

- wzorce umowne pn. „Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy” i Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”,

- informację o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych (pismo z Urzędu Miasta Legnica z dnia 1.12.1999 r.).

(dowód: karta 1-19)

I. Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

1. Uczestnik postępowania:

System oświaty w Polsce obejmuje – zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm) – przedszkola, które mogą być zarówno placówkami publicznymi, jak i niepublicznymi (art. 5 ust. 1 ww. ustawy). Jak wynika wprost z preambuły do wymienionej ustawy o systemie oświaty, „oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa”. Świadczenie przez przedszkola edukacji w ramach systemu oświaty jest zatem usługą o charakterze użyteczności publicznej, co potwierdza również wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 5 lutego 2003 r., sygn. akt XVII Ama 36/02, w uzasadnieniu którego Sąd stwierdza m. in., iż przedmiotem działania szkoły niepublicznej są usługi o charakterze użyteczności publicznej, tj. edukacja. Status przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów potwierdza również w odniesieniu do osób prawnych organizujących lub świadczących usługi o charakterze użyteczności publicznej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 r., sygn. akt III SK 22/04.

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095), a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Strona – Janina Stefanowska zam. w Legnicy, jako osoba fizyczna świadcząca usługi edukacyjne o charakterze użyteczności publicznej, jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przedszkole Niepubliczne „SŁONECZKO” w Legnicy, polegającą na prowadzeniu niepublicznego przedszkola na podstawie wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Prezydenta Miasta Legnicy.
(dowód: karta 17).

2. W związku z prowadzoną działalnością w wyżej wymienionym zakresie przedsiębiorca stosuje w obrocie z konsumentami następujące wzorce umowne:

1) „**Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy**”, który zawiera m.in. następujące postanowienie:

- § 8 ust. 2 pkt 4 „Dyrektor dokonuje skreślenia z listy dzieci na podstawie zaległości czesnego za 1 miesiąc (...)”

2) **Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”**, która zawiera m.in. następujące postanowienie:

- § 9 „O zmianie wysokości czesnego Zleceniobiorca będzie informował z miesięcznym wyprzedzeniem w formie ogłoszenia umieszczonego na tablicy ogłoszeń dla rodziców”.

(dowód: karta 4-15, 18-19)

3. W Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zamieszczono m.in. następujące klauzule:

- poz. 1028: „Opóźnienie uiszczenia należnej wg umowy zapłaty powyżej trzech miesięcy, może powodować rozwiązanie umowy w trybie natychmiastowym z tym, że Użytkownik ma obowiązek niezwłocznego uiszczenia należnej Operatorowi zapłaty liczonej od dnia jej wymagalności. Reaktywacja usługi związana jest z ponownym pobraniem opłaty instalacyjnej”;

- poz.1350: „Towarzystwo może również odstąpić od niniejszej umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy Partycypant opóźni się powyżej 14 dni z wpłatą: a) którejkolwiek z rat określonych w par. 2 pkt. 3; b) dopłaty wynikającej z par. 2 pkt. 4; c) odsetek określonych w par. 2 pkt. 7”,
- poz.756 „Uczelnia zastrzega sobie prawo zmiany warunków niniejszej umowy, które nastąpi poprzez zarządzenie Kanclerza Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej w Łodzi, nie wymaga to wypowiedzenia warunków niniejszej umowy. Zarządzenia podane zostanie do wiadomości studentów przez ogłoszenie na tablicy informacyjnej oraz w dziekanacie.”.

4. W trakcie postępowania przedsiębiorca w piśmie z dnia 2 czerwca 2008 r., uznał zarzuty zawarte w Postanowieniu Nr 150/2008 oraz zobowiązał się do wykreślenia kwestionowanych postanowień w ww. wzorcach umownych.

(dowód: karta 20, 24)

II. Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zagrożenie interesu publicznoprawnego.

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy *o ochronie (...)* jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami korzystającymi z usług Przedszkola Niepublicznego „SŁONECZKO” w Legnicy. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie *o ochronie (...)*.

Przesłanki naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ramach niniejszego postępowania postawiono przedsiębiorcy zarzut stosowania niezgodnej z prawem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na zamieszczeniu we wzorcach umownych pn. „Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy” i Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną” zapisów, które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego* do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Art. 24 ust. 1 ustawy *o ochronie (...)* stanowi, iż „*Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.*”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „*Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego. (...).*”.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest wykazanie, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu zapisy wzorców umownych pn. „Statut Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko”

w Legnicy” i Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”, stosowanych przez Janinę Stefanowską, prowadzącą Przedszkole Niepubliczne „SŁONECZKO” w Legnicy, są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*, m.in. pod pozycjami: 1028, 1350 i 756. Tak więc, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

1. bezprawne działanie przedsiębiorcy godzące w interes konsumentów,
2. ww. działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych a także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Jak wspomniano wyżej, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1) ustawy *o ochronie (...)*, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*.

Należy w tym miejscu wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. **Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ — 479⁴⁵ *k.p.c.*) dokonuje się niezależnie od tego, czy postanowienia wzorca były, czy też nie były zastosowane przy konkretnej umowie.** Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie — Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ *k.p.c.* rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 *k.p.c.* Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy **elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego**. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 *k.p.c.*, może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a *u.ok.ik.* [obecnie art. 24] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a *u.ok.ik.* znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)”.

Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i

klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Ad 1.

W orzecznictwie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów [zw. dalej SOKiK] kwestionowano postanowienia wzorców umów, na mocy których umowa zostaje rozwiązana ze skutkiem natychmiastowym bez obowiązku wcześniejszego powiadomienia konsumenta w sytuacji np. opóźnienia się klienta z zapłatą świadczenia lub na skutek innych zdarzeń (np. wydłużona nieobecność na kursie / zajęciach). Wydając wyrok z dnia 31.10.2007 r. w sprawie uznania za niedozwolone ww. postanowienia wpisanego do Rejestru pod poz. 1350 (sygn. akt XVII Amc 90/07) o treści: *„Towarzystwo może również odstąpić od niniejszej umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy Partycypant opóźni się powyżej 14 dni z wpłatą: a) którejkolwiek z rat określonych w par. 2 pkt. 3; b) dopłaty wynikającej z par. 2 pkt. 4; c) odsetek określonych w par. 2 pkt. 7”*, Sąd podzielił przedstawione w pozwie stanowisko Prezesa Urzędu, że w umowach o charakterze wzajemnym, odstąpienie przez przedsiębiorcę od umowy bez uprzedniego wezwania konsumenta do spełnienia świadczenia jest sprzeczne z art. 491 k.c., który stanowi, że jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Chociaż powyższy przepis posiada charakter dyspozytywny, to jednak jego treść jest powszechnie stosowana w obrocie gospodarczym i stanowi jeden z jego dobrych obyczajów (art.385¹ § 1 k.c.).

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał tego typu postanowienia za niedozwolone, niezależnie od charakteru działalności przedsiębiorcy. Jako przykład można podać powołaną wyżej klauzulę z Rejestru wpisaną pod poz. 1028, o treści : *„Opóźnienie uiszczenia należnej wg umowy zapłaty powyżej trzech miesięcy, może powodować rozwiązanie umowy w trybie natychmiastowym z tym, że Użytkownik ma obowiązek niezwłocznego uiszczenia należnej Operatorowi zapłaty liczonej od dnia jej wymagalności. Reaktywacja usługi związana jest z ponownym pobraniem opłaty instalacyjnej”* (wyrok SOKiK z dnia 21 listopada 2006 r., sygn. akt XVII AmC 138/05).

W opinii Prezesa Urzędu zakwestionowane postanowienie § 8 ust. 2 pkt 4 *„Statutu Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy”*, przewiduje rozwiązanie umowy bez wezwania konsumenta do spełnienia świadczenia w określonym terminie pod rygorem rozwiązania umowy. Tak więc pomimo różnic w sformułowaniu treści, postanowienia te wywołują te same skutki prawne co przytoczone wyżej postanowienia z Rejestru a w związku z tym są tożsame z cytowanymi wyżej klauzulami niedozwolonymi.

W wyroku z dnia 21.04.2006 r. (sygn. akt XVII Amc 49/05) SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne zapis, który następnie został wpisany pod poz. 756 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: : *„Uczelnia zastrzega sobie prawo zmiany warunków niniejszej umowy, które nastąpi poprzez zarządzenie Kanclerza Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej w Łodzi, nie wymaga to wypowiedzenia warunków niniejszej umowy. Zarządzenia podane zostanie do wiadomości studentów przez ogłoszenie na tablicy informacyjnej oraz w dziekanacie”*. Kwestionowany zapis § 9 wzorca umownego pn. *Umowa „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”* również uprawnia przedsiębiorcę do zamieszczania informacji o zmianie wysokości czesnego na tablicy ogłoszeń. Natomiast, zdaniem Prezesa Urzędu, kwestia ta jest istotnym warunkiem umownym, o zmianie którego

rodzice/opiekunowie winni być informowani osobiście, a nie tylko i wyłącznie poprzez tablice ogłoszeń. Ponadto, jeżeli ww. osoby wyrażą zgodę na nowe warunki, musi zostać sporządzony aneks do umowy.

Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu uznał, iż wskazane zapisy umowne § 8 ust. 2 pkt 4 „Statutu Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy” i § 9 Umowy „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną” mieszczą się w hipotezach wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod poz. 1028, 1350 i 756.

Ad 2.

W myśl art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy *o ochronie* (...) stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów” należy zaznaczyć, iż ustawa *o ochronie* (...) nie podaje jego definicji, wskazując jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy.

W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami przedsiębiorcy, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć z nim umowę w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem. Należy mieć na uwadze, iż z uwagi na specyfikę działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę, krąg klientów z którymi w kolejnych okresach zawierane są przedmiotowe umowy, w każdym roku „przedszkolnym” jest inny.

Tak więc, w rozpatrywanym stanie faktycznym zachowanie nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przyszłych klientów przedsiębiorcy.

Reasumując, skoro wykazano powyżej, iż kwestionowane zapisy wzorca umownego są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i naruszają interesy konsumentów – będących klientami przedsiębiorcy, to posługiwanie się nimi w obrocie konsumenckim uznać należy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust.2 pkt 1) ustawy *o ochronie* (...).

Zgodnie z art. 28 ustawy *o ochronie* (...), jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie.

Janina Stefanowska zam. w Legnicy, prowadząc Przedszkole Niepubliczne „SŁONECZKO” w Legnicy, zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wzmiankowanym naruszeniom poprzez wykreślenie § 8 ust. 2 pkt 4 „Statutu Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy” i § 9 Umowy „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”. Usuwając w stosowanych w obrocie z konsumentami ww. wzorcach umownych

kwestionowane postanowienia, przedsiębiorca uwzględnił obowiązujące przepisy prawa, w szczególności art. 385 i nast. *k.c.* Należy jednak wskazać, iż przez wykreślenie kwestionowanego postanowienia w *Umowie „O opiekę wychowawczo-dydaktyczną”* rozumie się nie tylko nie stosowanie go przy nowo podpisywanych umowach, ale i także wprowadzenie odpowiednich zmian w aktualnie obowiązujących umowach, co oznacza konieczność aneksowania wszystkich umów istniejących w obrocie bądź przynajmniej podjęcia przez przedsiębiorcę udokumentowanych działań zmierzających do zmiany wcześniej zawartych umów, polegających na przedstawieniu wszystkim kontrahentom aneksów zawierających nowe regulacje. Natomiast o zmianie *„Statutu Przedszkola Niepublicznego „Słoneczko” w Legnicy”* przedsiębiorca powinien poinformować wszystkich rodziców/opiekunów dzieci uczęszczających do Przedszkola.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w pkt I sentencji decyzji.

Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie (...)* Prezes Urzędu nakłada na Janina Stefanowska zam. w Legnicy, prowadzącą Przedszkole Niepubliczne „SŁONECZKO” w Legnicy, obowiązek złożenia w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

W związku z tym, należało orzec jak w pkt II sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w związku art. 479²⁸ § 2 *k.p.c.*, od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury we Wrocławiu.

z up. Prezesa UOKiK
Wicedyrektor UOKiK Del. Wrocław
Elżbieta Kołodziej